

Circulaire van het Bestuur der Katholieke Film-Centrale.

AMSTERDAM, November 1929.

Katholieken van Nederland!

De film spreekt tot iederen mensch, in een internationale taal, zij spreekt ook vooral tot de eenvoudigen van geest, tot de ongeletterden in de meeslepende taal van het beeld, dat voor hen een voorbeeld wordt.

Er dreigt voor geloof en zeden een steeds grooter wordend gevaar.

Het is de slechte film.

Geen wonder, dat het Bolsjewisme, overtuigd van den geweldigen invloed van de film, haar als propagandamiddel gebruikt en met groot succes, om communisme en atheïsme onder het volk te verspreiden.

Op geheel katholiek Nederland rust dus de plicht den strijd aan te binden tegen de slechte film en haar te maken tot een machtig propagandamiddel voor kath. godsdienst en cultuur.

Er moet dus begonnen worden, al is de weg naar ons doel lang en moeilijk, en men is begonnen.

„EEN KATHOLIEKE FILMCENTRALE IS GESTICHT. ZE GROOT EN STERK TE MAKEN IS DE PLICHT VAN KATHOLIEK NEDERLAND.”

Reeds heeft een groot aantal personen van naam en gezag zich vereenigd tot een Eere-comité en blijkens bijgaande circulaire volle instemming betuigd met het streven van de K.F.C.

BOVENDIEN HEEFT ZIJ HET GROOTE NUT VAN HAAR BESTAAN REEDS BEWEZEN DOOR MET VEEL SUCCES MEDEGEWERKT TE HEBBEN TOT OPLOSSING VAN HET BIOSCOOPCONFLICT IN HET ZUIDEN.

Wat is het doel der K.F.C.

MEDE TE WERKEN TOT VERHEFFING VAN HET ZEDELIIK EN ARTISTIEK NIVEAU DER FILM-KUNST EN DE FILM TE MAKEN TOT EEN APOSTEL VAN WAARHEID EN SCHOONHEID, TOT EEN MACHTIG PROPAGANDAMIDDEL VOOR KATHOLIEKE GODSDIENST EN CULTUUR.

HOE WIL ZIJ TOT DAT DOEL KOMEN?

1e. Door het organiseren van een centrale kath. keuring, om 't kwaad der slechte film te weren en de resultaten dier keuring kenbaar te maken in een filmorgaan, om eenheid te brengen in de keuring; om belangstelling te wekken voor de filmkunst en de aandacht te vestigen op de goede films, die door verschillende maatschappijen in roulatie worden gebracht.

2e. Door steun te geven in aankoop en exploitatie van goede films aan onze exploitatie-maatschappij „De filmafd. der K.S.A., Steenschuur 17 te Leiden.”

3e. Door het beschikbaar stellen van goede, door de K.F.C. gekeurde eerste klas amusementsfilmwerken tegen billijken prijs aan onze patronaten en vereenigingen en te komen tot een goede collectie leerfilms.

4e. Door het vormen van en het geven van steun aan een vereeniging van bezitters of directeuren van localiteiten voor filmvertooning, die zich onder toezicht stellen (zie artt. 21—22 der Bioscoopwet) van de Kath. Filmcentrale en alleen door ons goedgekeurde films vertoonen.

5e. Door het bevorderen van oprichting en steun in exploitatie van localiteiten enz., waar goede films vertoond worden.

6e. Door het petitionneeren bij Rijk en gemeenten ten voordeele van het kath. filmvraagstuk.

7e. Door een nationaal fundament te vormen voor de komende internationale en kath. filmbeweging en industrie; deel te nemen aan internationale congressen en mede te werken aan de productie van katholieke kunstwerken op filmgebied om aldus te komen tot volkomen oplossing van het filmvraagstuk.

Een uitgebreid program dus, dat alleen en dan nog met veel moeite en na veel tijd door eendrachtige samenwerking kan verwerkelijkt worden.

Daarom wil onze stichting alle kath. krachten op filmgebied vereenigen en verwacht zij van Katholiek Nederland krachtigen, zedelijken en financieelen steun.

HET HOOGSTE KERKELIJK GEZAG TE ROME moedigt onze actie aan en roept alle katholieken der gansche wereld ten strijde tegen de slechte film en ter verovering van het katholieke terrein op filmgebied.

ONS DOORL. EPISCOPAAT heeft ons zijn zedelijken steun geschonken en onze statuten goedgekeurd.

Als het hoogste kerkelijk gezag ons voorgaat, dan weet Kath. Nederland wat het doen moet.

Hoe moeten de Katholieken ons steunen.

1e. Door Contribuant of Donateur te worden van onze stichting.

Wil onze stichting ook in de toekomst krachtig en vruchtbaar blijven werken, dan is de vorming van een groot stamkapitaal noodzakelijk.

2e. Door zich te abonneren op den „Kath. Filmgids, waarin de mededeelingen der stichting worden gepubliceerd, de nieuwe in circulatie gebrachte films worden besproken en beoordeeld en de aandacht wordt gevestigd op de werkelijk goede films en haar moreele of aesthetische waarde.

3e. Doordat eigenaars of directeuren van localiteiten voor filmvertooning, b.v. patronaten, verenigingslokalen of die als zoodanig kunnen worden ingericht, zich bij ons aansluiten en de door ons gekeurde programma's betrekken. Hierdoor is men zeker van goede programma's en geniet men den steun van de K.F.C.

4e. Om het bovengenoemde beter te bereiken, is het noodig dat er in iedere plaats een kern van actie gevormd worde, een groep propagandisten tot het werven van contribuanten, donateurs en abonné's op den „Katholieke Filmgids”.

ZIJ, DIE ALS PROPAGANDISTEN DE K.F.C. WILLEN STEUNEN OF ZICH ALS EIGENAAR, DIRECTEUR VAN EEN BIOSCOOPLOKALITEIT BIJ ONS WILLEN AANSLUITEN, moeten zich aanmelden bij ons Secretariaat: Keizersgracht 453, Amsterdam.

ZOO MOET MEN ONS STEUNEN, WANT het gaat hier om een groot katholiek belang, een internationaal en dus ook een nationaal belang van de hoogste beteekenis.

„De bioscoop”, aldus „La Croix” 3 Febr. 1928, „is meer dan ooit een levensquaestie van de Kerk, vooral tegenover de plannen van hen, die van de film willen maken het voertuig van het neutraal onderwijs.

Het gaat hier niet alleen om geloof en godsdienst.

De bekende Fransche schrijver Louis Bertrand, zegt: „Men is bezig de grondslagen onzer beschaving te ondermijnen. De bioscoop is geworden een geduchte en gevaarlijke apostel van het heidendom, ze ontkent, ja, heeft zelf niet het minste begrip van het bovennatuurlijke.”

Wij vertrouwen, dat Kath. Nederland hiervan ten volle overtuigd is en zedelijken en financieelen steun zal verleen, overeenkomstig het groote belang dat de stichting voorstaat.

Geestelijk adviseur: Pater HYACINTH HERMANS O.P.,
lid van de Huissh. Commissie der Rijksfilmkeuring.

Het bestuur der Kath. Film-Centrale:

Voorzitter: Mr. E. BOLSUIS, advocaat en procureur te Leiden.

Vice-voorzitter: Pater J. TH. WELTER O.P., hoofdred. v. h. Apologetisch Weekblad „De Bazuin”, Spuistraat 12, Amsterdam.

Secretaris: Mr. A. R. DUNSELMAN, advocaat en procureur te Amsterdam, lid der C. C. v. filmkeuring, Keizersgr. 453

Penningmeester: Mr. A. TEPE, wethouder van onderwijs te Leiden.

Mevr. F. STEENBERGHE ENGERINGH, presidente der Internationale Unie van Kath. Vrouwenbonden.

Prof. J. BEMELMANS, directeur „Voor Eer en Deugd” te Roermond, lid der C. C. v. Filmkeuring.

A. H. BOEKRAAD, directeur der Filmafd. der K.S.A., lid der C. C. v. Filmkeuring.

Mr. H. v. HAASPERT, te 's Gravenhage, secretaris v. d. Kath. Ned. Boeren- en Tuindersbond.

Mr. L. B. J. VAN OPPEN, burgemeester van Maastricht.

A. J. ROZEMEYER, directeur van het Katholiek bureau van Internationale Propaganda voor het lichtbeeld in het onderwijs te Rotterdam, lid der C. C. voor filmkeuring.

H. RÜBENKAMP te Oegstgeest.

W. DE RUITER te Noordwijk.

A. VERDIJK, burgemeester van Eindhoven, lid der C. C. v. Filmkeuring.

L. WETERINGS, directeur-hoofdredacteur N.V. Drukkerij „De Spaarnestad”, Haarlem.

N. A. v. ZIJP, te Leiden.

Circulaire van het Eere-Comité der Katholieke Film-Centrale.

AMSTERDAM, November 1929.

L.S.

Met volle instemming hebben ondergeteekenden kennis genomen van de oprichting eener Kath. Filmcentrale, zich ten doel stellende de gevaren, uit film- en bioscoop-vertooningen voor godsdienst en zeden voortvloeiende, te bestrijden en de film dienstbaar te maken aan de godsdienstige en maatschappelijke ontwikkeling van ons volk.

Wanneer men zich onbevangen stelt op het standpunt der werkelijkheid, dan zal men moeten erkennen, dat film en bioscoop zich ontwikkeld hebben tot een cultuurverschijnsel, dat evenzeer als de pers en de radio de volle de volle belangstelling verdient en vereischt van de Katholieken.

Immers zoowel ten goede als ten kwade kan de film buitengewonen invloed uitoefenen op de mentaliteit van het volk.

Ten onzent heeft men getracht den kwaden invloed althans eenigszins op te heffen door instelling van eene Centrale Rijkskeuringscommissie. Nochtans, hoewel de gunstige werking dezer commissie niet kan ontkend worden, blijkt maar al te zeer, dat zij geenszins bij machte is om al wat volgens de Katholieke zedenleer ontoelaatbaar moet geacht worden, van de filmmarkt te weren.

Alleen reeds het feit dat de meeste Russische sovjet-fims, ondanks de Rijks-censuur ten onzent de theaters bereiken, moet voldoende geacht worden om deze bewering te staven.

Een nader toezicht van katholieke zijde op hetgeen de filmmarkt biedt, blijft derhalve dringend geboden.

Mitsdien verdient het pogen van de K. F. C. om in dit toezicht eenheid te brengen ten zeerste te worden gesteund en aangemoedigd.

Doch ook de werking ten goede, welke van de film kan uitgaan, mag niet langer door de katholieken miskend worden.

De Russische sovjet-regeering, zeer wel erkennend de groote propagandistische beteekenis van de film, heeft eene volledige en uitgebreide organisatie in het leven geroepen (de Sovkino), uitsluitend ten doel hebbend de revolutionaire denkbeelden over de geheele wereld door de film ingang te doen vinden.

Wij, katholieken, zouden zeer zeker in onzen plicht te kort schieten, indien wij in deze werkeloos bleven toezien en niet alles in het werk stellen om tegenover de verderfelijke leer van het Russisch communisme door het zoo pakkende propagandamiddel, dat de film gebleken is te zijn, de zegeningen van de christelijke zedenleer onder alle volkeren te verspreiden.

Reeds is met dat doel een R.K. Internationale organisatie tot stand gekomen, die in 1928 in den Haag en in 1929 in München een congres hield.

Nog veel zal er moeten geschieden alvorens de internationale samenwerking leiden kan tot het verkrijgen van grootsche positieve resultaten.

Om deze te bereiken zal echter vóór alles noodig zijn, dat de verschillende landen, wier katholieken internationaal samenwerken, nationale Centralen vormen in den geest als de thans ten onzent opgerichte K.F.C.

Zeer veel heil kunnen deze nationale Centralen stichten, ook dan reeds, wanneer een eigen katholiek filmfabrikaat door internationale samenwerking nog niet tot stand gekomen is, door in eigen land naast wering van de ontoelaatbare films, te bevorderen de vertooning van die films, welke in elk opzicht den toets der katholieke critiek doorstaan kunnen, alsmede van die werken — ook deze zijn er op de wereldmarkt te vinden, zij het nog niet in zoo ruime mate als wij dit zouden wenschen — die den geest van ons katholieke volk gunstig kunnen beïnvloeden.

Op deze gronden zijn wij er van overtuigd, dat de K.F.C. eene instelling is, die veeleer te laat dan te vroeg werd in het leven geroepen, eene instelling, die wij niet langer mogen en kunnen missen bij onzen propagandistischen en apostolischen arbeid, eene instelling, die derhalve de volle belangstelling en steun verdient van alle katholieken.

HET EERE-COMITÉ DER KATH. FILM-CENTRALE:

J. J. C. AMENT, Lid Tweede Kamer der Staten-Generaal, Roermond.

J. P. J. ASSELBERGS Zzn., Voorz. Alg. R.K. Werkgeversver., Bergen op Zoom.

A. C. DE BRUIJN, Voorzitter R.K. Werkliedenverbond, Utrecht.

W. J. BORGHOLS, Voorz. „Comité Katholiek den Haag”.

CH. L. VAN DE BILT, Lid Tweede Kamer der Staten-Generaal, Haarlem.

HENRI J. M. BLOMJOUS, Lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal, Tilburg.

J. F. A. BOTS, Rec. St. Bernardus, Amsterdam.

MR. B. BERGER, burgemeester, Venlo.

- Exc. Ir. M. C. E. BONGAERTS, Bezuidenhout 267, 's Gravenhage.
- G. BULTEN, Voorzitter A.R.K.A., Voorhout.
- Prof. dr. TITUS BRANDSMA, O.Carm., hoogleeraar R.K. Universiteit, Nijmegen.
- Pastoor H. A. TH. VAN DAM, Kanunnik, Deken van den Haag.
- H. DEMMERS, Amsterdam.
- A. H. J. ENGELS, Lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, Leiden.
- Mgr. F. J. H. EVERTS, 's-Gravenhage.
- Jhr. mr. L. VAN FISENNE, Voorz. v. d. Hoofdr. d. Ver. v. d. Vinc. v. Paulo, Rijswijk.
- A. FLESKENS, Lid der Tweede Kamer Staten-Generaal, Geldrop.
- Ir. L. J. M. FEBER, Lid Tweede Kamer der Staten-Generaal, 's Gravenhage.
- J. TH. VAN GALEN, Cent. Praeses d. St. Joseph Gez. Ver. in Ned., Amsterdam.
- Prof. P. GROENEN, Warmond, Moderator v. d. R.K. Stud. Ver.
- W. H. DE GRIJS, pastoor, Uithoorn.
- Mgr. prof. dr. TH. J. A. J. GOOSENS, Rector Magnificus, Handelshoogeschool, Rector R.K. Leergangen, Tilburg
- Mr. C. J. M. F. GOSELING, Lid Tweede Kamer der Staten-Generaal, Amsterdam.
- Dr. P. J. VAN GILS, Voorz. R.K. Schoolraad, Roermond.
- L. F. GUIT, Lid Tweede Kamer Stat.-Gen., 's Gravenhage.
- HENRI G. M. HERMANS, Lid Tweede Kamer der Stat.-Gen., 's Gravenhage.
- Mr. J. VAN HELLENBERG HUBAR, Lid der Tweede Kamer der Stat.-Gen., Rijswijk.
- Prof. mr. E. J. J. VAN DER HEIJDEN, Archipelstraat 1, Nijmegen.
- Prof. Dr. J. HOOGVELD, Nijmegen.
- O. M. F. HAFMANS, Lid Eerste Kamer der Stat.-Gen., Helden-dorp (L.)
- Mr. J. N. J. E. HEERKENS THYSSEN, Lid Eerste Kamer der Stat.-Gen., Haarlem.
- Mr. A. J. M. HENDRIX, Voorz. Ver. „Kath. Amsterdam”, Amsterdam.
- H. W. D. HELLEBREKERS, Voorz. v. h. Com. „Kath. R'dam”, Rotterdam.
- A. A. VAN HAMERSVELD, Voorz. Ned. R.K. Bond van Handels-, Kantoor- en Winkelbedienden „St. Franciscus van Assisie”, A'dam.
- Prof. Dr. KEESOM, Hoogleeraar, Leiden.
- Dr. L. G. KORTENHORST, Lid Tweede Kamer der St.t.-Gen., 's Gravenhage.
- H. KUYPERS, Voorz. R.K. Ver. v. Dir. R.K. Dagbl. en Dir. „Maasbode”, Rotterdam.
- C. J. KUIPER, Lid Tweede Kamer der Stat. Gen.
- ALB. VAN DER KALLEN, Nijmegen, secr. R.K. Ver. v. Dir. van R.K. Dagbl. en hoofdredacteur van de „Gelderlander”.
- J. A. KOOPS, Voorz. R.K. Limburg, Middenstand, Venlo.
- Prof. dr. J. B. KORS O.P., Hoogleeraar R.K. Universiteit, Nijmegen.
- EM. TH. LOCKEFEER, Lid Tweede Kamer der Stat. Gen., voorz. v. d. Hanze i. h. bisdom Breda, Hulst.
- A. J. LOERAKKER, Lid Tweede Kamer der Stat. Gen., Haarlem.
- Dr. MOLLER, Lid Tweede Kamer der Stat. Gen., Tilburg.
- J. M. R. MEIJER, Secr. Unie R.K. Studentenver., Rotterdam.
- JOS. E. A. M. MEIJRING, Voorz. der Kamer v. Koophandel, voorz. R.K. Diocesane Middenstandsbond, Den Bosch.
- B. H. A. MEIJER, Voorz. R.K. Ver. v. Hooger Politie Personeel Ned., Breda.
- P. J. VAN MUNNEKREDE, Generaal Majoor, Voorz. A. R.K.O., 's Gravenhage.
- A. B. MICHIELSEN, Voorz. Raad v. Arbeid, Breda.
- J. VAN MEEGEREN, Voorz. Ned. R.K. Bond voor Grootte Gezinnen.
- ALB. VAN DER MEYS, Lid Tweede Kamer der Stat. Gen., Utrecht.
- Dr. C. MEULEMAN, Heerlen.
- Dr. G. G. VAN NOORT, Deken van Amsterdam.
- MAX VAN POLL, Lid Tweede Kamer der Stat.-Gen., Helmond.
- L. R. PERQUIN O.P., Voorz. Kath. Radio Omroep, Amsterdam.
- Prof. Dr. NOLENS, 's Gravenhage.
- Mr. R. I. A. M. ROMME, Lid Raad van State, 's Gravenh.
- Dr. L. H. VAN ROMUNDE, Voorz. R.K. Artsenver., Utrecht.
- Prof. dr. A. R. M. J. VAN ROOY, Amsterdam.
- G. J. G. STRUYCKEN, Voorz. R.K. Midd. Bond, 's Gravenhage.
- J. G. SURING, Lid Tweede Kamer der Stat. Gen., voorz. v. Sobriëtas, Maarsssen.
- Mr. J. R. M. VAN SCHAİK, voorzitter der Tweede Kamer Stat. Gen., 's Gravenhage.
- Mr. Dr. J. VAN SCHNEIDER, Hengelo, Lid Gedep. Staten van Overijssel.
- Pastoor A. J. C. SCHRAAG, Deken v. R'dam, Schiedam.
- CONST. TWAALFHOVEN, Amsterdam.
- B. H. VROOM, Amsterdam.
- Baron L. VAN VOORST TOT VOORST, Twello.
- Dr. J. G. G. VRIENS, Voorz. Ind. Missiever., Voorz. R.K. Leerarenver. St. Bonaventura.
- J. TH. VERHEGGEN, Voorz. Kath. Ned. Boeren- en Tuindersbond, Buggenum.
- Dr. TH. VERHOEVEN, Directeur R.K. Centraal Bureau voor Opvoeding, Den Haag.
- J. B. VESTERS, Voorz. Ned. R.K. Journalistenver., Vught.
- Mr. H. W. DE VINK, Lid Gedeputeerde Stat., Utrecht.
- A. v. d. VENNE, voorz. V. Eer en Deugd, directeur Rolduc.
- Prof. dr. L. R. WELSCHEN, hoogleeraar aan de Universiteit te A'dam en Leiden.
- J. M. B. VLIJMEN, Overveen.
- Exc. Mr. M. A. M. WASZINK, 's-Gravenhage.
- Mr. A. I. M. J. Baron VAN WIJNBERGEN, Voorz. v. d. Alg. Ned. Kath. Dagbl., Lid Tweede Kamer der Stat. Gen., Utrecht.
- FERD. WIERDELS, Amsterdam, Directeur van de dagbl. „Tijd en Amstelbode”.
- Prof. Dr. F. A. WEVE, Tilburg.